

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ.Γ. Εμπορίου) την 24η Ιουνίου 1997, ημέρα Τρίτη και ώρα 10.45' π.μ. με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Κωνσταντίνος Λασσαδός.

Μέλη: Νικόλαος Σακελλαρόπουλος,

Παναγιώτης Μαντζουράνης, κωλυομένου του τακτικού, Χαρίλαου Χάρακα,

Κωνσταντίνος Ηλιόπουλος,

Λεωνίδα Νικολούζος.

Γραμματέας: Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν στη συνεδρίαση λόγω κωλύματος.

Θέμα της Συνεδρίασης ήταν η αίτηση για χορήγηση άδειας παρέκκλισης, σύμφωνα με το άρθρο 4ε παρ. 3 του ν. 703/77, όπως ισχύει, σχετικά με τη συγκέντρωση που πραγματοποιείται μέσω ανταλλαγής μετοχών των εταιριών Hewlett Packard και VeriFone Inc.

Στη συνεδρίαση παρέστησαν οι κλητευθείσες εταιρίες, δια των πληρεξουσίων δικηγόρων τους, Κωνσταντίνου Βαϊνανίδη και Κωνσταντίνου Βουτεράκου.

Στην αρχή της συζήτησης, το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια, κ. Σ. Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε την εισήγηση της Υπηρεσίας και πρότεινε να επιτραπεί η εξεταζόμενη συγκέντρωση, κατά παρέκκλιση της απαγόρευσης πραγματοποίησής της, πριν την έκδοση σχετικής οριστικής απόφασης από την Επιτροπή.

Στην συνέχεια έλαβαν το λόγο, οι πληρεξούσιοι δικηγόροι, οι οποίοι ανέπτυξαν την αίτηση, ζήτησαν την παραδοχή της και απάντησαν σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής. Κατόπιν, και μετά από αίτημα των πληρεξουσίων δικηγόρων ορκίσθηκε στο Ευαγγέλιο και εξετάσθηκε από την Επιτροπή η μάρτυρας Katie Schoone, Διευθύντρια του τμήματος Corporate Development της εταιρείας Hewlett Packard, η οποία αφού επιβεβαίωσε τα όσα είχαν προηγουμένως αναφέρει οι ως άνω δικηγόροι, απάντησε σε ερωτήσεις που της

υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής. Διερμηνέας ήταν η κα Ευαγγελία Βασιλάκη, δικηγόρος.

Στην συνέχεια απεχώρησαν της αιθούσης τα ενδιαφερόμενα μέρη και η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνδιασκέφθηκε και αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλλου, την εισήγηση της Γραμματείας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τις απόψεις που διατύπωσαν προφορικά οι πληρεξούσιοι δικηγόροι και η μάρτυρας:

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

Επειδή κατά μεν τη διάταξη του άρθρου 4 παρ.2 στοιχ.β του Ν.703/1977, όπως αυτός ισχύει τώρα, «όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστο μία επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα, τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων», κατά δε τη διάταξη του άρθρου 4β παρ.1 αυτού «Κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από τη σύναψη της συμφωνίας ή τη δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση συμμετοχής, που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης όταν: α) το μερίδιο αγοράς των προϊόντων ή υπηρεσιών που αφορά η συγκέντρωση, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 4στ, αντιπροσωπεύει στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών τμήμα της, τουλάχιστο είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του συνολικού κύκλου εργασιών που πραγματοποιείται με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που θεωρούνται ομοειδή από τον καταναλωτή λόγω των ιδιοτήτων, της τιμής τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται ή β) ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4στ, ανέρχεται τουλάχιστον στο σε δραχμές ισόποσο των πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) Ευρωπαϊκών Λογιστικών Μονάδων (ECU) και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, καθεμία χωριστά, στην εθνική αγορά συνολικό κύκλο εργασιών άνω του σε δραχμές ισόποσου των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) Ευρωπαϊκών Λογιστικών Μονάδων (ECU)» και κατά τη διάταξη του άρθρου 4δ παρ.1,2,3,4 και 5 αυτού «1. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού εξετάζει τη συγκέντρωση μόλις υποβληθεί η σχετική προηγούμενη γνωστοποίηση. 2. Αν διαπιστωθεί ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 4β παρ.1, ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού εκδίδει, μέσα σε ένα (1) μήνα από τη γνωστοποίηση, σχετική πράξη, η οποία κοινοποιείται στα πρόσωπα ή τις επιχειρήσεις που προέβησαν στη γνωστοποίηση. 3. Αν διαπιστωθεί ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 4β παρ. 1 μέσα σε ένα (1) μήνα από

την ημερομηνία γνωστοποίησης, η υπόθεση εισάγεται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού και ειδοποιούνται παράλληλα τα πρόσωπα ή οι επιχειρήσεις που προέβησαν στη γνωστοποίηση για την εισαγωγή της υπόθεσης στην Επιτροπή Ανταγωνισμού.

4. Αν η Επιτροπή Ανταγωνισμού διαπιστώσει ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση, μετά τυχόν τροποποιήσεις που επέφεραν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις, δεν μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό, εκδίδει σχετική απόφαση, μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την εισαγωγή της υπόθεσης σε αυτή. 5. Η απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού κατά την παρ. 4 μπορεί να θέτει όρους και να επιβάλλει υποχρεώσεις προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις θα τηρήσουν τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει έναντι της Επιτροπής Ανταγωνισμού όσον αφορά την τροποποίηση του αρχικού σχεδίου συγκέντρωσης. Η απόφαση αυτή καλύπτει επίσης τους περιορισμούς που συνδέονται άμεσα με την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης και είναι απαραίτητοι για αυτή.» και τέλος κατά τη διάταξη του άρθρου 4ε παρ.1 «Με την επιφύλαξη των διατάξεων των παρ. 2 και 3 του παρόντος άρθρου απαγορεύεται η πραγματοποίηση της συγκέντρωσης μέχρι την έκδοση μιας από τις αποφάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 4δ παρ. 2,3,4,5,6 και 7. Η παραπάνω απαγόρευση ισχύει και για τις συγκεντρώσεις που, ενώ έπρεπε, δε γνωστοποιήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 4β παρ. 1 «Σε περίπτωση παράβασης της απαγόρευσης αυτής η Επιτροπή Ανταγωνισμού επιβάλλει πρόστιμο ύψους μέχρι δέκα πέντε τοις εκατό (15%) του συνολικού κύκλου εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 4στ» και 3 «Η επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί, ύστερα από αίτηση, να επιτρέψει παρέκκλιση από τις υποχρεώσεις, που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2 του παρόντος άρθρου, προκειμένου να αποφευχθούν σοβαρές ζημιές σε βάρος μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων τις οποίες αφορά η πράξη συγκέντρωσης, ή σε βάρος τρίτου. Η απόφαση που επιτρέπει την παρέκκλιση μπορεί να συνοδεύεται από όρους και υποχρεώσεις που σκοπό έχουν να εξασφαλίζουν συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού και να αποτρέψουν καταστάσεις που θα μπορούσαν να δυσχεράνουν την εκτέλεση τυχόν απαγορευτικής οριστικής απόφασης. Η άδεια παρέκκλισης μπορεί να ζητείται και να παρέχεται οποτεδήποτε είτε πριν από τη γνωστοποίηση είτε μετά τη συναλλαγή. Η απόφαση, που επιτρέπει την παρέκκλιση μπορεί να ανακληθεί από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, αν συντρέχει κάποιος από τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 4δ παρ.10», του ίδιου νόμου.

Επειδή από όλα τα έγγραφα του φακέλου που σχηματίστηκε, τους ισχυρισμούς και εξηγήσεις των αιτουσών, την κατάθεση της ενώπιον της Επιτροπής εξετασθείσας μάρτυρας, Katie Schoone - Διευθύντρια, Τμήμα Corporate Development (Συγχωνεύσεις κλπ.) - και όλη την ενώπιον της Επιτροπής διεξαχθείσα διαδικασία, προέκυψαν τα εξής:

Με την από 22.4.1997 σύμβαση και σχέδιο αναδιοργάνωσης που καταρτίστηκε μεταξύ των εταιριών 1) Hewlett Packard Company, 2) Tower Bridge Acquisition Corporation, θυγατρικής της πρώτης και πλήρως ελεγχόμενης από αυτήν και 3) VeriFone Incorporation, συμφωνήθηκε ότι η τρίτη θα «συγκεντρωθεί» με την πρώτη και συγκεκριμένα οι κοινές μετοχές της Tower Bridge Acquisition Corporation θα μετατραπούν, με προκαθορισμένη σχέση ανταλλαγής, σε μετοχές της VeriFone Incorporation και οι υφιστάμενες κοινές μετοχές της VeriFone θα ακυρωθούν αυτομάτως και θα μετατραπούν σε κοινές μετοχές της Hewlett Packard, ώστε, μετά την ολοκλήρωση της συγκέντρωσης, η VeriFone θα είναι μία πλήρως ελεγχόμενη θυγατρική εταιρία της Hewlett Packard, η σύμβαση δε αυτή προβλέπει ειδική διαδικασία ανταλλαγής των μετοχών μέσω κοινώς αποδεκτού θεματοφύλακα-εκπροσώπου της Τράπεζας Harris Trust and Savings Bank και η ολοκλήρωση της συναλλαγής εξαρτήθηκε από την έγκριση 1) της γενικής συνέλευσης των μετόχων της εξαγοραζόμενης εταιρίας(VeriFone Inc) 2) της αρμόδιας Επιτροπής κεφαλαιαγοράς των ΗΠΑ, η οποία χορηγήθηκε την 27.5.1997 και 3) της αρμόδιας Αρχής Ανταγωνισμού των ΗΠΑ, η οποία έχει ήδη χορηγηθεί ως και των Αρχών Ανταγωνισμού της Γερμανίας, η οποία χορηγήθηκε επίσης και Ιταλίας, η έκδοση της οποίας αναμένεται.

Η εταιρία Hewlett Packard συστάθηκε το 1947 με έδρα την Καλιφόρνια-ΗΠΑ και αποτελεί ήδη μεγάλο πολυεθνικό όμιλο που δραστηριοποιείται στην παγκόσμια αγορά μέσω των διαφόρων θυγατρικών του εταιριών. Σχεδιάζει, κατασκευάζει, διαθέτει και παρέχει υπηρεσίες για εξοπλισμό και συστήματα μετρήσεων, υπολογισμού και επικοινωνιών και συγκεκριμένα προσφέρει μεγάλη ποικιλία συστημάτων και προϊόντων που περιλαμβάνουν συστήματα υπολογιστών, προσωπικούς υπολογιστές (P.C), εκτυπωτές και άλλα περιφερειακά προϊόντα πληροφορικής, εξοπλισμό και συστήματα ηλεκτρονικού ελέγχου για επιστημονική χρήση, ιατρικά ηλεκτρονικά όργανα και στερεά εξαρτήματα για χημική ανάλυση ενώ παρέχει και συμβουλευτικές υπηρεσίες, όπως εκπαίδευση, υποστήριξη και συντήρηση, χρηματοδότηση και μίσθωση για την απόκτηση των προϊόντων.

Από τις θυγατρικές του εταιρίες, μόνον η Hewlett Packard Hellas, με έδρα στην Καλιφόρνια, έχει υποκατάστημα στην Ελλάδα.

Η Tower Bridge Acquisition Corporation δεν διαθέτει ίδια περιουσιακά στοιχεία, ούτε δραστηριοποιείται σε κάποια αγορά αλλά απλώς επιτελεί το ρόλο του «οχήματος» για την πραγματοποίηση των συγκεκριμένων συναλλαγών.

Εξάλλου η VeriFone έχει έδρα στις ΗΠΑ, διαθέτει όλα τα προϊόντα της σε πάνω από 100 χώρες, αλλά δεν έχει θυγατρική εταιρία, ούτε υποκατάστημα στην Ελλάδα. Σχεδιάζει, αναπτύσσει,

κατασκευάζει, εμπορεύεται και υποστηρίζει μια ολοκληρωμένη σειρά προϊόντων αυτοματοποίησης συναλλαγών, η οποία περιλαμβάνει κυρίως τερματικά αναγνώρισης καρτών σε σημεία πωλήσεων, προϊόντα που υποστηρίζουν τις αποκαλούμενες «έξυπνες κάρτες» («chip cards» ή «smart cards»), περιφερειακά προϊόντα, λογισμικό και συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες υποστήριξης και χρηματοδοτικά προγράμματα. Οι μετοχές τόσο της Hewlett Packard όσο και της VeriFone είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών της Νέας Υόρκης. Ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών των εταιριών που συμμετέχουν στη συγκέντρωση κατά τα έτη 1994,1995 και 1996 ήταν ο εξής:

	HEWLETT PACKARD		VERIFONE	
	ΔΡΧ.	ECU	ΔΡΧ.	ECU
1994	6.062.816.600.000	21.124.796.515,68	76.687.800.800	267.204.880,8
1995	7.302.952.300.000	24.383.814.023,37	89.671.607.200	299.404.364,6
1996	9.247.694.000.000	30.672.285.240,46	113.721.122.000	377.184.484,2

Ως προς τα μερίδια στη σχετική αγορά, που περιλαμβάνει την παραγωγή και εμπορία τερματικών μηχανών για τα σημεία πώλησης αγαθών/υπηρεσιών που χρησιμοποιούνται και για τις εγκρίσεις πληρωμών μέσω πιστωτικών/χρεωστικών καρτών, στην οποία δεν υπάρχουν υποκατάστατα προϊόντα, λόγω της εξειδικευμένης χρήσης των τερματικών αυτών μηχανών, για το έτος 1996, η VeriFone είχε το 80% περίπου, με βασικούς ανταγωνιστές τη Γαλλική Schlumberger, με μερίδιο αγοράς 18% περίπου και την Αμερικανική Hypercom με 2% περίπου, ενώ δραστηριοποιούνται σε αυτήν και οι εταιρίες Mellon Technologies, Smelter και Dakos AE και πελάτες των προϊόντων της είναι μεγάλες τράπεζες ή πιστωτικά ιδρύματα, οι οποίοι τα προμηθεύονται, μετά από ανοικτό μειοδοτικό διαγωνισμό κατά τον οποίο αγοράζουν μαζικά μεγάλες ποσότητες τερματικών.

Το οριστικό κλείσιμο της εξαγοράς με την ανταλλαγή των μετοχών θα ολοκληρωθεί την 25.6.1997 με την έγκριση των μετόχων στη γενική συνέλευση της VeriFone, που θα πραγματοποιηθεί την ημέρα αυτήν, υπό την προϋπόθεση ότι μέχρι τότε θα έχουν χορηγηθεί οι απαραίτητες εγκρίσεις όλων των αρμοδίων υπηρεσιών. Τέλος, πιθανολογήθηκε ότι αν δεν επιτραπεί στις αιτούσες παρέκκλιση από τις υποχρεώσεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 4ε, θα επέλθουν σοβαρές ζημιές σε βάρος των «συγκεντρωμένων» επιχειρήσεων για τους ακόλουθους λόγους: 1) Αν καθυστερήσει η ανταλλαγή των μετοχών μέχρι της δημοσιεύσεως της απόφασης της Επιτροπής αυτής, λόγω του μεγάλου ύψους της συναλλαγής, που υπολογίζεται σε 320 δις δραχμές περίπου και της φήμης που έχουν παγκοσμίως οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, σε συνδυασμό και με τη μεγάλη δημοσιότητα που έλαβε η υπόθεση αυτή στις

ΗΠΑ, θα επικρατήσει αβεβαιότητα και ίσως και σύγχυση στις διεθνείς χρηματιστηριακές αγορές, στους μετόχους της VeriFone και στους πελάτες των δύο εταιριών, όσον αφορά τους πραγματικούς λόγους που υπαγόρευσαν τη μη ολοκλήρωση της συναλλαγής την προκαθορισμένη ημερομηνία 2) Ένα μήνα μετά τη δημόσια ανακοίνωση της υπογραφής της σύμβασης (22.4.1997) οι τιμές πώλησης κλεισίματος του πακέτου μετοχών της Hewlett Packard και της VeriFone στο Χρηματιστήριο της Ν. Υόρκης ήταν αντίστοιχα 54,00 και 52,625 δολάρια ΗΠΑ ανά μετοχή, δηλαδή αυξήθηκαν κατά 4 και 22,5 δολάρια αντίστοιχα σε σχέση με την τιμή που είχαν την τελευταία, προ της υπογραφής της παραπάνω συμφωνίας, ημέρα. Αν δημιουργηθούν υπόνοιες ή διαδοθούν φήμες για μη έγκριση της συμφωνίας συγκέντρωσης πιθανολογείται ότι η τιμή των μετοχών και των δύο εταιριών θα υποστεί καθίζηση με αποτέλεσμα τη ζημία των μετόχων αυτών και την ανατροπή των οικονομικών δεδομένων που έχουν δημιουργηθεί και 3) οι διευθυντές και τα στελέχη των δύο εταιριών και εμμέσως οι ίδιες θα υποστούν ζημία, λόγω της υποχρέωσης που έχουν, σύμφωνα με την νομοθεσία των ΗΠΑ, να απόσχουν από οποιαδήποτε αγορά ή πώληση μετοχών τριάντα (30) ημέρες πριν από την ολοκλήρωση της συναλλαγής μέχρι τη δημοσίευση οικονομικών αποτελεσμάτων, των δύο εταιριών, που θα αποδεικνύουν την από κοινού λειτουργία τους για τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες, εξ ου έπεται ότι αν δεν ολοκληρωθεί η συμφωνία μέχρι τις 25.6.1997 ο περιορισμός των συναλλαγών θα συνεχισθεί τουλάχιστον μέχρι των μέσων Σεπτεμβρίου 1997.

Μετά από αυτά και λαμβανομένου υπόψει ότι από την εκτίμηση όλων των παραπάνω αποδεικτικών στοιχείων πιθανολογήθηκε ότι από τη σκοπούμενη συγκέντρωση δεν θα επηρεασθεί ο ανταγωνισμός στη σχετική αγορά των προϊόντων-υπηρεσιών των παραπάνω εταιριών, πράγμα για το οποίο και δεν συντρέχει περίπτωση επιβολής και όρων ή υποχρεώσεων προς το σκοπό εξασφάλισης συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού και αποτροπής καταστάσεων που θα μπορούσαν να δυσχεράνουν την εκτέλεση τυχόν απαγορευτικής οριστικής απόφασης (άρθρο 4ε παρ.3 εδ.β του Ν.703/1977, όπως ισχύει σήμερα) πρέπει να γίνει δεκτή η αίτηση και να επιτραπεί στις αιτούσες παρέκκλιση από τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στις παρ.1 και 2 του άρθρου 4ε του Ν.703/1977, όπως ισχύει τώρα.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δέχεται την από 17.6.1977 αίτηση των εταιριών Hewlett Packard Company και VeriFone Incorporation.

Επιτρέπει παρέκκλιση από τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 4ε του Ν.703/1977, όπως ισχύει σήμερα, για την μέσω ανταλλαγής μετοχών των

εταιριών Hewlett Packard Company και VeriFone Incorporation πραγματοποιούμενη συγκέντρωση αυτών.

Η απόφαση εκδόθηκε την 25η Ιουνίου 1997.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Συντάξας την απόφαση

Ο Πρόεδρος

Νικ. Σακελλαρόπουλος

Κων/νος Λασσαδός

Η Γραμματέας

Α. Μ. Ταραμπίκου